

УДК 32.019.5:007

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-22-44>

Тетяна Шлемкевич

ORCID: 0000-0003-1785-0338

Наталія Шотурма

ORCID: 0000-0003-4312-4217

РЕКОНФІГУРАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ АКТОРІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ В ПЕРІОД 2024–2025 РР.

Стаття присвячена комплексному аналізу трансформації комунікаційних стратегій державних та громадських акторів в українському інформаційному просторі протягом 2024–2025 років у контексті повномасштабної російсько-української війни. Досліджується еволюція від мобілізаційної риторики початкового етапу воєнного протистояння (2022–2023 роки) до більш складних, багатовимірних наративів, що поєднують воєнну стійкість, дипломатичні ініціативи, європейську інтеграцію та перспективи постконфліктної відбудови.

Проаналізовано трансформацію президентської комунікації від наративу швидкої та неминучої перемоги до визнання довгострокової природи конфлікту та необхідності складного переговорного процесу. Особливу увагу приділено впливу зовнішніх геополітичних факторів, зокрема обрання Дональда Трампа президентом США у листопаді 2024 року, на реконфігурацію української комунікаційної стратегії та зміну суспільних очікувань.

Виявлено процеси інституціоналізації стратегічних комунікацій через схвалення Кабінетом Міністрів України системних комунікаційних стратегій у різних сферах державної політики (проти-дія корупції, розвиток електронних комунікацій, створення безбар'єрного простору) та формування міжвідомчих координаційних органів. Визначено основні характеристики політичного дискурсу досліджуваного періоду: висока адаптивність комунікаційної стратегії до змінюваних зовнішніх обставин (ситуація на фронті, міжнародна підтримка, геополітичні події); багатоаудиторність, що передбачає одночасне звернення до внутрішньої аудиторії (українське суспільство), міжнародної (партнери і союзники) та противника (Росія); поступова раціоналізація меседжів із переходом від емоційно забарвлених мобілізаційних форм до прагматичної комунікації; системне довгострокове планування замість ад-хок реагування; зростаюча фрагментація комунікаційного простору через артикуляцію альтернативних наративів опозиційними політиками, незалежними медіа та громадськими активістами.

Ключові слова: стратегічні комунікації, політичний дискурс, інформаційний простір, наратив, комунікаційна стратегія, громадські актори, державна комунікація, дезінформація.

Вступ. Період 2024–2025 років характеризується кардинальною трансформацією українського комунікаційного простору порівняно з початковим етапом повномасштабної війни (2022–2023 роки). Якщо у 2022–2023 роках домінували наративи мобілізації, швидкої перемоги та героїчного опору, то у 2024–2025 роках відбувається перехід до більш складної, багатовимірної системи комунікації, що поєднує воєнну стійкість, дипломатичні ініціативи, європейську інтеграцію та перспективи відбудови.

Аналіз наукової літератури демонструє зростаючий інтерес до трансформації комунікаційних практик в умовах війни. Дослідницькі напрями включають стратегічні комунікації

© Т. Шлемкевич, Н. Шотурма, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

в умовах гібридної війни (Почепцов Г., Дубов Д., Баровська А., Іжutowa І.) [1; 2; 3; 4; 5] та державну комунікацію в кризових умовах (Стороженко Л.) [6; 7]. Проте, на нашу думку, недостатньо вивчена еволюція комунікаційних стратегій на пізніх етапах конфлікту, бракує порівняльного аналізу державних та недержавних акторів, відсутні систематичні дослідження трансформації наративів у 2024–2025 роках.

Мета дослідження – виявити та проаналізувати закономірності реконфігурації комунікаційних стратегій державних та громадських акторів в українському інформаційному просторі протягом 2024–2025 років.

Завдання дослідження було проаналізувати трансформацію президентської комунікації у 2024–2025 роках; дослідити вплив зовнішніх факторів на українську комунікаційну стратегію; виявити процеси інституціоналізації стратегічних комунікацій; охарактеризувати роль громадських організацій у комунікаційному просторі; визначити основні характеристики та виклики політичного дискурсу досліджуваного періоду.

Матеріал і методи дослідження. Основними методами дослідження були аналіз текстів офіційних виступів та документів, порівняння комунікаційних стратегій різних періодів та акторів, вивчення ключових подій, що вплинули на зміну комунікації.

Результати та обговорення. Для розуміння трансформаційних процесів необхідно окреслити вихідну точку аналізу. На початку 2024 року український комунікаційний простір характеризувався певною усталеністю наративів, що сформувалися протягом 2022–2023 років. Основними елементами цієї комунікаційної парадигми були: домінування мілітарної риторики з акцентом на неминучість перемоги; високий рівень емоційного забарвлення комунікації; фокус на міжнародній солідарності та підтримці; відносна консолідація комунікаційних зусиль навколо президентського наративу; обмежений політичний плюралізм через воєнний стан.

Саме у цьому контексті відбувається початок трансформації, що стає очевидною вже у перших публічних комунікаціях 2024 року. Детальний аналіз офіційних виступів, стратегічних документів та медіа-дискурсу виявляє чітку траєкторію еволюції комунікаційних підходів.

Трансформація президентської комунікації у 2024 році

У новорічному зверненні 2024 року Президент Зеленський сформулював ключовий меседж року: «Україна жива. Україна живе. Україна бореться й б'ється. Україна рухається, Україна долає шлях. Україна здобуває. Україна працює. Україна існує» [8]. Це послання позначило зміщення акцентів від очікування швидкої перемоги до наративу довгострокового протистояння та національної витривалості.

Характерно, що вже у жовтні 2024 року, виступаючи у Верховній Раді, Зеленський визнав: «На нашій землі стали рідше звучати слова «Україна має перемогти». Перемога для декого стала незручним словом» [9]. Це свідчить про усвідомлення владою необхідності адаптації риторики до реалій затяжної війни та зростаючої суспільної втоми.

У жовтні 2024 року Президент презентував Верховній Раді «План перемоги», що став спробою консолідувати національний та міжнародний порядок денний навколо конкретної стратегії. Ключові елементи Плану включали: запрошення до НАТО як гарантія безпеки («Запрошення в НАТО зараз. Ми – демократична нація, яка довела, що може захищати Євроатлантику»); незворотне зміцнення оборони («Захищати наші позиції на полі бою в Україні й водночас повертати війну на територію Росії»); стратегічне стримування («Спеціальна угода щодо спільного захисту наявних в Україні критичних ресурсів»); геополітичне позиціонування («Путін має побачити, що його геополітичні розрахунки програшні») [10].

У червні 2024 року на Ukraine Recovery Conference Зеленський підкреслив: «Майбутнє для України – це бути сильною частиною глобального світу, бути на рівних з усіма

країнами-лідерами, бути у Євросоюзі та НАТО» [11]. Цей наратив став інструментом формування перспективного бачення і мобілізації міжнародної підтримки попри складну ситуацію на фронті.

Важливим елементом державної комунікації стала протидія внутрішнім розколам. Зеленський неодноразово наголошував: «Ми не воюємо одне з одним. Ми воюємо з Росією. Це наш ворог. Всередині України ворогів немає». Це реакція на зростаючі тенденції політизації та появу альтернативних наративів, що підривали національну єдність.

Дослідження громадської організації ОПОРА виявило масштабну дезінформаційну кампанію в соцмережі X (Twitter), спрямовану на дискредитацію президента через наративи про «нелегітимність», «державну зраду» та «змову з росіянами» [12]. Характерно, що ці наративи поширювалися координовано і часто дублювали тези російської пропаганди.

Кризовий перехід: листопад 2024 – січень 2025

Перемога Дональда Трампа на президентських виборах у США у листопаді 2024 року стала переломним моментом для української комунікаційної стратегії. За даними соціологічних опитувань, наприкінці 2024 року понад 50% українців розглядали обрання Трампа як позитивний фактор, сподіваючись на швидке завершення війни та подолання «нерішучості адміністрації Байдена».

Однак вже протягом грудня 2024 – січня 2025 року ці очікування зазнали суттєвої корекції. За оцінкою експерта Романа Безсмертного, «упродовж року Україна і Росія боролися не так за мир, як за «розум Трампа»». Обидві сторони намагалися не виглядати перешкодою на шляху до уявного миру й не потрапити під політичне покарання з боку Вашингтона.

Президент України сформулював нову комунікаційну стратегію: одночасне ведення переговорів та демонстрація готовності до довгострокової війни. Кадрові зміни в уряді та силових структурах були подані як «необхідний крок для зміцнення стійкості держави у разі зриву переговорів». За словами Зеленського, «альтернативи переговорам під керівництвом США немає», що фактично означає визнання залежності від американської політики при збереженні риторики про «червоні лінії» щодо територіальних поступок.

Інституціоналізація стратегічних комунікацій

Протягом 2024 року Кабінет Міністрів України схвалив низку комунікаційних стратегій, що демонструє інституціоналізацію стратегічних комунікацій: грудень 2023 – стратегія

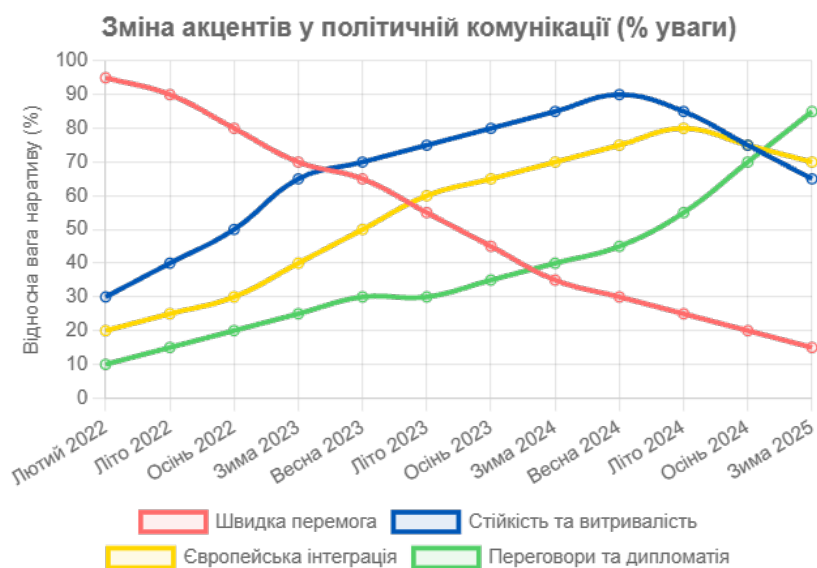

Рис. 1. Зміна акцентів у політичній комунікації (на основі опитувань [12; 16;17;18])

комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року [13]; травень 2024 – стратегія розвитку електронних комунікацій до 2030 року [14]; грудень 2024 – комунікаційна стратегія щодо створення безбар'єрного простору на період до 2030 року [15].

Ці документи свідчать про перехід від ситуативної реакції до системного довгострокового планування комунікації у різних сферах державної політики. Важливою інновацією стало створення міжвідомчих координаційних органів. Зокрема, у рамках реалізації комунікаційних стратегій було утворено Експертні ради з представників Офісу Президента, міністерств, міжнародних та громадських організацій, фахівців із публічних комунікацій.

Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки при Міністерстві культури та стратегічних комунікацій продовжував виконувати роль головного координатора державних комунікаційних зусиль у воєнний період.

Комунікаційні стратегії громадських акторів

Дослідження дискурсу політичних партій у Telegram за період лютий 2022 – лютий 2024 виявило, що партії («Європейська солідарність», «Голос», «Слуга народу») поширювали наративи щодо національної безпеки, патріотизму та соціальної підтримки. Однак спостерігалася значна партійна диференціація у способах артикуляції цих наративів [16].

Характерно, що в умовах воєнного стану та відсутності виборів політичні партії використовували цифрові платформи переважно для підтримання власної ідентичності та формування альтернативних до президентських наративів, особливо щодо способів досягнення перемоги та взаємодії із союзниками.

Організації громадянського суспільства відігравали критично важливу роль у моніторингу якості державної комунікації та протидії дезінформації. ОПОРА, Детектор медіа, StopFake продовжували систематичну роботу з виявлення маніпулятивних наративів як з боку Росії, так і внутрішніх політичних акторів. Дослідницькі центри (Центр Разумкова, Український інститут політики) забезпечували незалежний аналіз ефективності урядових комунікаційних стратегій та надавали рекомендації щодо їх покращення.

Основні характеристики політичного дискурсу 2024–2025

Аналіз виявляє високу адаптивність української комунікаційної стратегії до змінюваних зовнішніх обставин. Риторика змінювалася відповідно до ситуації на фронті, рівня міжнародної підтримки та геополітичних подій. Однак ця гнучкість іноді створювала враження непослідовності та реактивності замість проактивності.

Український політичний дискурс характеризується необхідністю одночасного звернення до множинних аудиторій: внутрішньої (українське суспільство), міжнародної (партнери і союзники), противника (Росія). Це створювало напруження між потребою демонструвати силу (для Росії та партнерів) і визнавати реальні виклики (для внутрішньої аудиторії).

Спостерігається поступовий перехід від емоційно забарвлених мобілізаційних меседжів (2022–2023) до більш раціональних, прагматичних форм комунікації (2024–2025). Це відображає зміну суспільних настроїв від ейфорії опору до усвідомлення довгострокової перспективи війни.

Період характеризується переходом від ад-хок реагування до системного планування. Схвалення численних комунікаційних стратегій, створення координаційних механізмів та професіоналізація кадрів свідчать про зрілість розуміння важливості стратегічних комунікацій.

Попри зусилля центральної влади, спостерігається зростаюча фрагментація комунікаційного простору. Альтернативні наративи, артикульовані опозиційними політиками, незалежними медіа та активістами, створюють більш плюралістичний, але менш координований дискурс.

За даними соціологічних досліджень, протягом 2024–2025 років відбувалося поступове зниження рівня довіри до влади. Якщо на початку 2024 року соціологи фіксували відносно

стабільні показники підтримки [17], то до кінця року почалося їх погіршення, особливо після виникнення очікувань щодо переговорів [18].

Ключовим викликом стала складність балансування між оптимістичною риторикою (необхідною для підтримання морального духу) та реалістичною оцінкою ситуації. Коли риторика про перемогу не підкріплювалася відчутними досягненнями на фронті, це породжувало розчарування та цинізм.

Фактор Трампа продемонстрував критичну залежність української комунікаційної стратегії від зовнішніх обставин. За словами експерта Євгена Магди, «Трамп має бачення світової політики не від американського *deepstate*, а від членів своєї родини», що робить українську політику заручником непередбачуваних рішень.

Корупційні розслідування в енергетичному секторі (операція «Мідас») підірвали довіру до влади та створили додаткові виклики для ефективної комунікації. Як зазначають аналітики, це «зробило переговорну позицію України вразливою» та дало Путіну можливість наполягати на корупції української влади.

Висновки. Аналіз українського політичного дискурсу 2024–2025 років виявляє глибоку трансформацію комунікаційних стратегій держави та громадських акторів. *Period* характеризується переходом від кризової мобілізаційної риторики до більш складних, багатовимірних наративів, що відображають усвідомлення довгострокової природи конфлікту.

Ключові висновки дослідження: 1) трансформація президентської комунікації від наративу швидкої перемоги до визнання затяжної війни та необхідності переговорів; 2) інституціоналізація стратегічних комунікацій через схвалення урядових стратегій та створення координаційних механізмів; 3) зростаюча роль громадських організацій у моніторингу державної комунікації та протидії дезінформації; 4) висока адаптивність комунікаційної стратегії до зовнішніх обставин при зростаючій фрагментації внутрішнього дискурсу; 5) критична залежність від непередбачуваних зовнішніх факторів, особливо американської політики.

Ці трансформації відображають складність завдань, що стоять перед українською державою: необхідність підтримувати моральний дух суспільства при визнанні реальних викликів, координувати національні зусилля при збереженні демократичного плюралізму, адаптуватися до зовнішніх обставин при збереженні стратегічних принципів.

Перспектива 2026 року залишається невизначеною, однак очевидно, що комунікаційні стратегії продовжуватимуть еволюціонувати відповідно до динаміки конфлікту та міжнародного контексту. Успіх цих стратегій залежатиме від здатності влади балансувати між реалізмом і надією, координацією і плюралізмом, національними інтересами і міжнародними вимогами.

Література:

1. Почепцов Г. Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття. Київ: Києво-Могилянська академія, 2017. 260 с.
2. Почепцов Г. Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах. Київ, 2016. 316 с.
3. Дубов Д. В., Баровська А. В. Організаційно-правові проблеми впровадження системи стратегічних комунікацій в Україні. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2017. № 1(21). С. 10–16.
4. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : монографія / за заг. ред. Л. Компанцевої. Київ: НА СБУ, 2021. 500 с.
5. Іжутова І. В. Стратегічні комунікації України в умовах російсько-української війни. Наука і оборона. 2023. DOI: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2023-22-2-46-51>.
6. Стороженко Л., Петькун С. Стратегічні комунікації: концептуальні підходи та базові принципи. Society. Document. Communication. 2021. № 11. С. 386–403. URL: https://sdc-journal.com.ua/web/uploads/pdf/SDC_2021_11-386-403.pdf (дата звернення: 15.12.2025).

7. Стратегічні комунікації для безпекових і державних інституцій / Фонд імені Фрідріха Еберта. Київ, 2022. URL: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Book_28-06-2022_web-3.pdf (дата звернення: 20.12.2025).
8. Новорічне звернення Президента України 2024. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://surl.lu/ymgtuq> (дата звернення: 25.11.2025).
9. Виступ Президента України у Верховній Раді, жовтень 2024. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua> (дата звернення: 25.12.2025).
10. План перемоги України. Офіційне інтернет-представництво Президента України, жовтень 2024. URL: <https://www.president.gov.ua> (дата звернення: 25.12.2025).
11. Ukraine Recovery Conference 2024. Виступ Президента України, червень 2024. URL: <https://www.president.gov.ua> (дата звернення: 10.12.2025).
12. Дезінформаційна кампанія проти Президента України : дослідження ОПОРА. 2024. URL: <https://www.opora.ua.org> (дата звернення: 12.12.2025).
13. Про схвалення Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2023 р. № 1203-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-komunikatsii-u-sferi-zapobi-a1203r> (дата звернення: 08.10.2025).
14. Про схвалення Стратегії розвитку сфери електронних комунікацій України на період до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 травня 2024 р. № 546-р. URL: <https://surl.lt/unymtw> (дата звернення: 08.10.2025).
15. Про схвалення Комунікаційної стратегії щодо створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2024 р. № 1301-р. URL: <https://surl.li/ejeucp> (дата звернення: 20.12.2025).
16. Політичний дискурс українських партій у Telegram (лютий 2022 – лютий 2024). Агора. 2024. URL: <https://journals.oa.edu.ua/agora/article/view/4128> (дата звернення: 18.11.2025).
17. Оцінка громадянами ситуації в країні та дій влади. Довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів (січень 2024 р.). Центр Разумкова. URL: <https://surl.li/esaimj> (дата звернення: 10.12.2025).
18. Оцінка ситуації в країні, довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів, ставлення до виборів під час війни, віра в перемогу (лютий–березень 2025 р.). Центр Разумкова. URL: <https://surl.li/tqnraq> (дата звернення: 15.12.2025).

References:

1. Pocheptsov, H. H. (2017). Vid pokemoniv do hibrydnykh viin: novi komunikatyvni tekhnolohii XXI stolittia [From Pokemons to hybrid wars: new communication technologies of the XXI century]. Kyiv: Kyievo-Mohylianska akademiia. [in Ukrainian].
2. Pocheptsov, H. H. (2016). Smysly i viiny: Ukraina i Rosiia v informatsiinii i smyslovii viinakh [Meanings and wars: Ukraine and Russia in information and meaning wars]. Kyiv. [in Ukrainian].
3. Dubov, D. V., & Barovska, A. V. (2017). Orhanizatsiino-pravovi problemy vprovadzhennia systemy stratehichnykh komunikatsii v Ukraini [Organizational and legal problems of implementing strategic communications system in Ukraine]. Informatsiina bezpeka liudyny, suspilstva, derzhavy, 1(21), 10–16. [in Ukrainian].
4. Kompantseva, L. (Ed.). (2021). Stratehichni komunikatsii v umovakh hibrydnoi viiny: pohliad vid volontera do naukovtsia [Strategic communications in hybrid war conditions: from volunteer to researcher]. Kyiv: NA SBU. [in Ukrainian].
5. Izhutova, I. V. (2023). Stratehichni komunikatsii Ukrainy v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny [Strategic communications of Ukraine in the conditions of the Russian-Ukrainian war]. Nauka i oborona. DOI: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2023-22-2-46-51>. [in Ukrainian].
6. Storozhenko, L., & Petkun, S. (2021). Stratehichni komunikatsii: kontseptualni pidkhody ta bazovi pryntsypy [Strategic communications: conceptual approaches and basic principles]. Society. Document. Communication, 11, 386–403. Retrieved from: https://sdc-journal.com.ua/web/uploads/pdf/SDC_2021_11-386-403.pdf. [in Ukrainian].

7. Friedrich Ebert Foundation. (2022). Stratehichni komunikatsii dlia bezpekovykh i derzhavnykh instytutiv [Strategic communications for security and state institutions]. Kyiv. Retrieved from: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Book_28-06-2022_web-3.pdf. [in Ukrainian].
8. President of Ukraine. (2024). Novorichne zvernennia Prezydenta Ukrainy 2024 [New Year's Address of the President of Ukraine 2024]. Retrieved from: <https://surl.lu/ymgtuq>.
9. President of Ukraine. (2024, October). Vystup Prezydenta Ukrainy u Verkhovnii Radi [Speech of the President of Ukraine in the Verkhovna Rada]. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua> [in Ukrainian].
10. President of Ukraine. (2024, October). Plan peremohy Ukrainy [Victory Plan of Ukraine]. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua>. [in Ukrainian].
11. President of Ukraine. (2024, June). Ukraine Recovery Conference 2024. <https://www.president.gov.ua>. [in Ukrainian].
12. OPORA. (2024). Dezinformatsiina kampaniia proty Prezydenta Ukrainy [Disinformation campaign against the President of Ukraine]. Retrieved from: <https://www.oporaua.org>. [in Ukrainian].
13. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023, December 6). Pro skhvalennia Stratehii komunikatsii u sferi zapobihannia ta protydii koruptsii na period do 2025 roku [On approval of the Communication Strategy in the field of preventing and combating corruption for the period up to 2025] (Order No. 1203-r). Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-komunikatsii-u-sferi-zapobi-a1203r>. [in Ukrainian].
14. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024, May 29). Pro skhvalennia Stratehii rozvytku sfery elektronnykh komunikatsii Ukrainy na period do 2030 roku [On approval of the Strategy for the development of electronic communications in Ukraine for the period up to 2030] (Order No. 546-r). Retrieved from: <https://surl.lt/unymtw>. [in Ukrainian].
15. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024, December 18). Pro skhvalennia Komunikatsiinoi stratehii shchodo stvorennia bezbariernoho prostoru v Ukraini na period do 2030 roku [On approval of the Communication Strategy for creating a barrier-free space in Ukraine for the period up to 2030] (Order No. 1301-r). Retrieved from: <https://surl.li/ejeucp>. [in Ukrainian].
16. Ahora. (2024). Politychnyi diskurs ukrainskykh partii u Telegram (liutyi 2022 – liutyi 2024) [Political discourse of Ukrainian parties in Telegram (February 2022 – February 2024)]. Retrieved from: <https://journals.oa.edu.ua/agora/article/view/4128>. [in Ukrainian].
17. Razumkov Centre. (2024, January). Otsinka hromadianamy sytuatsii v kraini ta dii vlady. Dovira do sotsialnykh instytutiv, politykiv, posadovtsiv ta hromadskykh diiachiv [Citizens' assessment of the situation in the country and government actions. Trust in social institutions, politicians, officials and public figures]. Retrieved from: <https://surl.li/esaimj>. [in Ukrainian].
18. Razumkov Centre. (2025, February–March). Otsinka sytuatsii v kraini, dovira do sotsialnykh instytutiv, politykiv, posadovtsiv ta hromadskykh diiachiv, stavlennia do vyboriv pid chas viiny, vira v peremohu [Assessment of the situation in the country, trust in social institutions, politicians, officials and public figures, attitude to elections during the war, belief in victory]. Retrieved from: <https://surl.li/tqnpaq>. [in Ukrainian].

Tetiana Shlemkevych, Nataliia Shoturma. Reconfiguration of communication strategies of state and public actors in the ukrainian information space in 2024–2025

The article is dedicated to a comprehensive analysis of the transformation of communication strategies employed by state and public actors in the Ukrainian information space during 2024–2025 in the context of the full-scale Russian-Ukrainian war. The study examines the evolution from the mobilization rhetoric characteristic of the initial stage of military confrontation (2022–2023) to more complex, multidimensional narratives that integrate military resilience, diplomatic initiatives, European integration, and prospects for post-conflict reconstruction.

The transformation of presidential communication from the narrative of rapid and inevitable victory to the recognition of the protracted nature of the conflict and the necessity of a complex negotiation process has been analyzed. Particular attention is paid to the influence of external geopolitical factors, notably the election of Donald Trump as U.S. President in November 2024, on the reconfiguration of Ukrainian communication strategy and the shift in public expectations.

The processes of institutionalization of strategic communications have been revealed through the approval by the Cabinet of Ministers of Ukraine of systematic communication strategies in various spheres of state policy (anti-corruption, development of electronic communications, creation of barrier-free space) and the formation of inter-departmental coordination bodies. The main characteristics of the political discourse during the studied period have been identified: high adaptability of the communication strategy to changing external circumstances (frontline situation, international support, geopolitical events); multi-audience orientation involving simultaneous appeals to domestic audience (Ukrainian society), international audience (partners and allies), and adversary (Russia); gradual rationalization of messages with transition from emotionally charged mobilization forms to pragmatic communication; systematic long-term planning instead of ad-hoc reactions; growing fragmentation of the communication space through articulation of alternative narratives by opposition politicians, independent media, and civil activists.

Key words: *strategic communications, political discourse, information space, narrative, communication strategy, public actors, state communication, disinformation.*

Відомості про авторів:

Шлемкевич Тетяна – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри журналістики, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Шотурма Наталія – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри журналістики, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Надійшла 29.11.2025

Прийнята 16.12.2025

Опублікована 28.01.2026